

DOMENOVÁ, Marcela. *SEM Jednota Mateja Bahila (Zo spolkovej činnosti evanjelickej mládeže v Prešove)*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2017. 215 s. ISBN 978-80-555-1948-7.

V roku 2017 vydalo Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove vedeckú monografiu Mgr. Marcely Domenovej, PhD., s názvom SEM Jednota Mateja Bahila (Zo spolkovej činnosti evanjelickej mládeže v Prešove). Monografia, ktorá vyšla v elektronickej podobe, je súčasťou riešenia grantovej úlohy VEGA č.1/0428/15 – Šariš v historickom kontexte jedného storočia (1848 – 1948).

Publikácia predstavuje verejnosti málo známe združenie SEM Jednota Mateja Bahila (JMB) v Prešove a jeho spolkovú knižnicu, možno ju zaradiť medzi vedecké monografie venované výskumu knižnej kultúry, kultúrnych dejín a regionálnych dejín. Ako autorka uvádza, podnetom pre výskum združenia bolo nájdenie viacerých dokumentov – torza knižnice, ale aj časti archívnych – rukopisných dokumentov, agendy združenia (matriky členov, pokladničnej knihy, katalógu knižnice) v Štátnom archíve v Prešove, ktoré sa zároveň stali aj základom autorkinho výskumu združenia (s. 8, 123).

Monografia je tematicky členená do štyroch kapitol. V prvej je pozornosť venovaná dejinám Sväzu SEM, počiatkom SEM JMB v Prešove, organizačnému členeniu združenia, jeho správe. Druhá kapitola predstavuje vybrané aktivity, okruhy činnosti združenia, ktoré bolo možné rekonštruovať najmä na základe zápisníc združenia. Tretia kapitola je venovaná problematike knižnice a čítárne SEM JMB – ich vývoju, podobám, vedeniu. Dôraz je kladený predovšetkým na podobu knižnice, resp. knižničného fondu združenia zachytenej na základe katalógu z roku 1939, ktorý autorka rekonštruovala. Zachované torzo knižnice SEM JMB v Prešove predstavuje súbor asi 61 zväzkov tlačí (celkovo 71 titulov) z obdobia rokov 1777 – 1941 v slovenskom a českom jazyku, čo predstavuje podľa autorky len zhruba 36 % z odhadovaného obsahu niekdajšej spolkovej knižnice SEM JMB (s. 185). Okrem tlačí sa zachovali aj periodiká (23 titulov). Autorka knižničné dokumenty spracovala aj v rámci katalógu, bibliograficko-popisnej časti, ktorá je súčasťou monografie – kapitola č. 4 (s. 123-182). Viaceré z nich (26 zväzkov) obsahujú aj staršie posesorské poznámky (Jonáš Záborský, Milan Droppa, Ján Bohúň, Matica česká) spojené s tzv.

knižnicou slovenskej mládeže fungujúcou v tom čase na evanjelickom kolégiu v Prešove.

Textová časť publikácie je vhodne doplnená o viaceré tabuľky, obrazovú prílohu, ako aj šesť príloh, ktoré obsahujú okrem iného aj prepis stanov združenia.

Publikáciu vnímame ako veľmi prínosnú nielen pre poznanie málo prebádanej histórie spolkovej činnosti v meste Prešov a v celom regióne Šariša, ale aj pre poznanie školských, cirkevných či regionálnych dejín.

Gabriela Olšavská